

Úterý 3. května 2022

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2022)0129

Volba poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. května 2022 o návrhu nařízení Rady o volbě poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, kterým se ruší rozhodnutí Rady (76/787/ESUO, EHS, Euratom) a Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k tomuto rozhodnutí (2020/2220(INL) – 2022/0902(APP))

(2022/C 465/17)

Evropský parlament,

- s ohledem na deklaraci ze dne 9. května 1950, v níž bylo navrženo vytvoření Evropského společenství uhlí a oceli jakožto první krok k evropské federaci,
- s ohledem na Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách („akt o volbách“) připojený k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 ve znění pozměněném rozhodnutím Rady 2002/772/ES, Euratom, ze dne 25. června a 23. září 2002 ⁽¹⁾ a rozhodnutím Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018 ⁽²⁾,
- s ohledem na Smlouvy a zejména na články 2, 3, 9, 10 a 14 a čl. 17 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), na články 8 a 22, čl. 223 odst. 1 a článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie (Dále jen „Smlouva o fungování EU“) a na článek 2 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii,
- s ohledem na Protokol č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie,
- s ohledem na směrnici Rady 93/109/ES ze dne 6. prosince 1993, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky ⁽³⁾,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o postupu voleb do Evropského parlamentu, a zejména na usnesení ze dne 15. července 1998 o návrhu postupu voleb, který je založen na společných zásadách pro volbu poslanců Evropského parlamentu ⁽⁴⁾, své usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 ⁽⁵⁾, své usnesení ze dne 4. července 2013 o zlepšení praktických opatření pro konání evropských voleb v roce 2014 ⁽⁶⁾, a své usnesení ze dne 11. listopadu 2015 o reformě volebního práva Evropské unie ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 283, 21.10.2002, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 178, 16.7.2018, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 329, 30.12.1993, s. 34.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 292, 21.09.1998, s. 66.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 419, 16.12.2015, s. 185.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 75, 26.2.2016, s. 109.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 366, 27.10.2017, s. 7.

Úterý 3. května 2022

- s ohledem na svá usnesení ze dne 13. března 2013 ⁽⁸⁾ a 7. února 2018 ⁽⁹⁾ o složení Evropského parlamentu,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2020 o bilanci evropských voleb ⁽¹⁰⁾,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací ⁽¹¹⁾, a zejména na články 13, 21 a 31 tohoto nařízení,
 - s ohledem na rámcovou dohodu ze dne 20. října 2010 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí,
 - s ohledem na informační zprávu Evropského hospodářského a sociálního výboru o skutečných právech osob se zdravotním postižením volit ve volbách do Evropského parlamentu přijatou na plenárním zasedání dne 20. března 2019 ⁽¹²⁾ a na jeho dodatkové stanovisko o nutnosti zaručit osobám se zdravotním postižením reálné právo volit ve volbách do Evropského parlamentu, které bylo přijato dne 2. prosince 2020 ⁽¹³⁾,
 - s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů (dále jen „Úmluva“) o právech osob se zdravotním postižením, kterou EU a všechny členské státy ratifikovaly v roce 2010, a na její článek 29 o účasti na politickém a veřejném životě,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2021 nazvané „Unie rovnosti: Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021-2030“(COM(2021)0101),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. prosince 2020 o evropském akčním plánu pro demokracii (COM(2020)0790),
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), a zejména na její články 11, 21, 23 a 39,
 - s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, zejména na zásadu 1 tohoto pilíře,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, a zejména na článek 25 tohoto paktu,
 - s ohledem na činnost Meziparlamentní unie pro rovnost žen a mužů, zejména na akční plán pro parlamenty s rovným přístupem k ženám a mužům,
 - s ohledem na projev o stavu Unie v roce 2021, v němž Ursula von der Leyenová oznámila, že rok 2022 bude rokem mládeže,
 - s ohledem na návrh Komise, aby byl rok 2022 Evropským rokem mládeže,
 - s ohledem na články 46 a 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A9-0083/2022),
- A. vzhledem k tomu, že od roku 1976, kdy akt o volbách poprvé připravil půdu pro volbu zástupců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, Evropský parlament soustavně požaduje reformu evropského volebního práva a směřuje k jednotnějšímu a evropskéjšímu volebnímu postupu;
- B. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva nabídla pozitivní krok vpřed tím, že potvrdila právo Evropského parlamentu iniciovat návrh na přijetí volebního aktu, jakož i na složení Parlamentu;
- C. vzhledem k tomu, že další důležité změny v Lisabonské smlouvě se týkaly jednak znění článku 14 Smlouvy o EU, v němž se uvádí, že Parlament se skládá ze zástupců občanů Unie, a nikoli ze zástupců lidu členských států, a jednak zmínky o úloze Parlamentu při volbě předsedy Komise, který by měl být zvolen s ohledem na výsledky voleb do Evropského parlamentu;

⁽⁸⁾ Úř. věst C 36, 29.1.2016, s. 56.

⁽⁹⁾ Úř. věst C 463, 21.12.2018, s. 83.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 425, 20.10.2021, s. 98.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 1.

⁽¹²⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report>.

⁽¹³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/need-guarantee-real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-additional-opinion>.

Úterý 3. května 2022

- D. vzhledem k tomu, že postup voleb v roce 2014 představuje precedens pro úlohu Parlamentu při výběru předsedy Komise; vzhledem k tomu, že se nepodařilo, aby se tento postup stal součástí celkové reformy evropského volebního práva, což přispělo po evropských volbách v roce 2019 ke vzniku politické situace, v níž nebyl princip vedoucího kandidáta uplatněn; vzhledem k tomu, že pokud jde o jmenování kandidáta na předsedu Komise, vytvořením koaliční většiny v nově zvoleném Parlamentu by měl být pověřen vedoucí kandidát, jehož evropský volební subjekt získal celkově nejvyšší počet hlasů; vzhledem k tomu, že pokud nelze dosáhnout koaliční většiny, měl by být tento úkol přidělen dalšímu vedoucímu kandidátovi; vzhledem k tomu, že Parlament očekává, že předseda Evropské rady bude konzultovat zmíněné vedoucí představitele evropských volebních subjektů a parlamentních skupin s cílem poskytnout informace pro proces nominace, a že se domnívá, že tento postup spojený s vedoucím kandidátem by mohl být formalizován politickou dohodou mezi evropskými volebními subjekty a interinstitucionální dohodou mezi Parlamentem a Evropskou radou;
- E. vzhledem k tomu, že některá společná ustanovení stávajícího aktu o evropských volbách naznačují, kde by bylo možné provést nezbytná zlepšení, včetně ustanovení o tom, že kandidáti jsou voleni podle zásad poměrného zastoupení na základě kandidátních listin nebo jednotlivých převoditelných hlasů, ustanovení, která dávají členským státům volnost, pokud jde o vytváření volebních obvodů na národní úrovni; ustanovení o zavedení 5 % uzavírací klauzule ve vnitrostátních volebních obvodech jako prostředku, který zaručí, že Parlament bude schopen fungovat, a ustanovení o zákazu toho, aby poslanci EP vykonávali dvojí mandát ve vnitrostátním parlamentu a v Evropském parlamentu;
- F. vzhledem k tomu, že navzdory určitým pokrokům v definování společných standardů volebních postupů pro Evropský parlament se dnes evropské volby stále řídí převážně vnitrostátními právními předpisy, a proto je zapotřebí dalšího zlepšení, aby byl vytvořen skutečně jednotný postup pro evropské volby;
- G. vzhledem k tomu, že volební účast zaznamenaná v evropských volbách v roce 2019 byla nejvyšší ze všech účastí ve volbách do Evropského parlamentu za posledních 20 let; vzhledem k tomu, že v míře účasti jsou velké rozdíly mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že zvýšená volební účast je pozitivním signálem toho, že občané Unie – a zejména nejmladší generace – se stále více zajímají o rozvoj evropské integrace, jak rovněž vyplývá z výsledků zvláštního průzkumu Eurobarometru ze dne 9. března 2021; vzhledem k tomu, že tato míra stále znamená, že se zúčastnila pouze polovina občanů Unie; vzhledem k tomu, že zvýšený zájem o evropské volby signalizuje, že občané Unie požadují od Unie rychlé kroky v oblasti změny klimatu, oživení ekonomiky, ochrany lidských práv a právního státu, migrace a úlohy Evropské unie v mezinárodních vztazích; vzhledem k tomu, že je třeba vyvinout úsilí v oblasti komunikace za účelem zvýšení zájmu občanů o evropské otázky a o úlohu evropských politických stran a nadací v tomto ohledu;
- H. vzhledem k tomu, že trend rostoucí volební účasti lze zlepšit, pokud se posílí vazba a odpovědnost mezi voliči a kandidáty a bude se rozvíjet unijní rozměr;
- I. vzhledem k tomu, že fungující volební systém vytváří důvěru a podporu mezi obyvatelstvem a zvyšuje víru občanů Unie v to, že dokáže demokraticky změnit společnost hlasováním ve volbách;
- J. vzhledem k tomu, že ke schválení rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018 členskými státy stále ještě nedošlo, což však nevylučuje nezbytné změny ve volebních systémech Unie;
- K. vzhledem k tomu, že rostoucí politická dynamika napříč Evropou by mohla být příležitostí k zavedení prvků a ustanovení, která posílí evropský rozměr voleb;
- L. vzhledem k tomu, že správný přístup k reformě evropského volebního práva by měl být založen na dodržování zásad subsidiarity a proporcionality a na zavedení společných minimálních norem;
- M. vzhledem k tomu, že cílem reformy volebního postupu Evropského parlamentu by mělo být rozšíření demokratické a nadnárodní veřejné diskuse a rozměru evropských voleb a demokratické legitimacy rozhodovacího procesu Unie, posílení občanství v Unii, zlepšení fungování Evropského parlamentu a správy Unie, zajištění větší legitimacy činnosti

Úterý 3. května 2022

Evropského parlamentu a jeho výraznějšího legislativního rozměru tím, že získá skutečnou zákonodárnou iniciativu, posílení zásad volební rovnosti a rovných příležitostí, zejména mezi ženami a muži, zvýšení efektivity systému organizace evropských voleb a přiblížení poslanců Evropského parlamentu jejich voličům, zejména těm nejmladším;

- N. vzhledem k tomu, že v doporučení č. 16 evropské panelové diskuse občanů na téma „Evropská demokracie; hodnoty a práva, právní stát, bezpečnost“ v rámci Konference o budoucnosti Evropy se pro Evropský parlament požaduje takový volební zákon, který by harmonizoval volební podmínky (věk voličů, datum voleb, požadavky na volební obvody, kandidáty, politické strany a jejich financování), a pro evropské občany právo volit různé strany na úrovni Evropské unie tvořené kandidáty z více členských států a současně požaduje, aby občané mohli během dostatečně dlouhého přechodného období volit jak vnitrostátní, tak nadnárodní strany;
- O. vzhledem k tomu, že ve zprávě o námětech mladých lidí, která vzešla z Evropského setkání mládeže (EYE) pořádaného 22. a 23. října 2021, se navrhuje používat nadnárodní kandidátní listiny, kdy by voliči dostali seznam vnitrostátních kandidátů a mimoto další seznam s kandidáty ze všech členských států; vzhledem k tomu, že uvedená zpráva se rovněž vyslovuje pro prosazení postupu vedoucího kandidáta;
- P. vzhledem k tomu, že ve třetí průběžné zprávě vícejazyčné digitální platformy Konference o budoucnosti Evropy se uvádí, že jedním z nejprojednávanějších návrhů a obecně podporovanou myšlenkou je vytvoření celounijních nadnárodních kandidátních listin;
- Q. vzhledem k tomu, že politická dohoda uzavřená v polovině období pod názvem „Naše priority pro Evropany“, kterou dne 17. ledna 2022 podpořili vedoucí představitelé skupin PPE, S&D a Renew, obsahuje výzvu k tomu, aby „do příštích evropských voleb byl zaveden postup vedoucího kandidáta kombinovaný s nadnárodními listinami s dostatečným počtem mandátů“;
- R. vzhledem k tomu, že je třeba zohlednit zásady proporcionality a rovných příležitostí, pokud jde o menšiny, které jsou v Evropském parlamentu nedostatečně zastoupeny; vzhledem k tomu, že přibližně 20 poslanců ze 705 se hlásí k menšině (= 2,8 %) ⁽¹⁴⁾; vzhledem k tomu, že Benátská komise uznává úlohu zaručených mandátů vyhrazených pro příslušníky národnostních menšin, nižších volebních prahů v poměrných volebních systémech pro strany zastupující národnostní menšiny nebo vymezení volebních obvodů s cílem posílit účast menšin na rozhodovacích procesech ⁽¹⁵⁾;
- S. vzhledem k tomu, že možnost rozvoje jednotného volebního postupu na základě přímých všeobecných voleb je zakotvena ve Smlouvách od roku 1957;
- T. vzhledem k tomu, že právo všech občanů Unie podílet se rovnoprávně na demokratickém životě Unie by bylo podpořeno větší harmonizací postupu voleb do Evropského parlamentu ve všech členských státech, což by rovněž posílilo politický rozměr evropské integrace;
- U. vzhledem k tomu, že evropské politické strany přispívají „k utváření evropského politického vědomí“, a proto by měly hrát výraznější úlohu v kampaních pro volby do Evropského parlamentu s cílem zlepšit jejich viditelnost a ozřejmit souvislost mezi hlasováním pro určitou vnitrostátní stranu a dopadem hlasování na velikost evropské politické skupiny v Evropském parlamentu a na jmenování předsedy Komise;
- V. vzhledem k tomu, že sdružení voličů nebo volební subjekty, které nepatří k žádné evropské politické straně, jsou vyzvány, aby hrály úlohu v kampaních před volbami do Evropského parlamentu za účelem zvýšení zapojení občanů do volebních procesů;

⁽¹⁴⁾ Vychází z údajů Meziskupiny Evropského parlamentu pro tradiční menšiny, národní komunity a jazyky.

⁽¹⁵⁾ Kompilace stanovisek a zpráv Benátské komise týkajících se volebních systémů a národnostních menšin CDL-PI(2019)004, zejména její zprávy o volebním právu a národnostních menšinách CDL-INF (2000).

Úterý 3. května 2022

- W. vzhledem k tomu, že proces jmenování kandidátů ve volbách do Evropského parlamentu se v jednotlivých členských státech a mezi stranami podstatně liší, zejména pokud jde o transparentnost, demokratické standardy a standardy rovnosti žen a mužů; avšak vzhledem k tomu, že otevřené, transparentní a demokratické postupy pro výběr kandidátů, které berou v potaz rovnost žen a mužů, jsou nezbytné k vybudování důvěry v politický systém;
- X. vzhledem k tomu, že lhůty pro uzavření kandidátních listin před evropskými volbami se v jednotlivých členských státech značně liší a v současnosti se pohybují od 17 dnů do 83 dnů; vzhledem k tomu, že kandidáti a voliči v celé Unii se tak dostávají do nerovného postavení, pokud jde o dobu, kdy je třeba vést kampaň nebo se zamyslet nad tím, komu dát hlas;
- Y. vzhledem k tomu, že lhůty pro uzavření seznamů voličů před evropskými volbami se v jednotlivých členských státech značně liší a mohly by ztížit či dokonce znemožnit výměnu informací o voličích mezi členskými státy (jejímž účelem je zamezit dvojímu hlasování);
- Z. vzhledem k tomu, že zavedení celounijního volebního obvodu, v němž by na předním místě kandidátních listin byl u každé skupiny spřízněných politických stran uveden kandidát na funkci předsedy Evropské komise, by posílilo evropskou demokracii a dále legitimizovalo volbu předsedy nebo předsedkyně Komise a jeho nebo její odpovědnost; vzhledem k tomu, že by to mohlo přispět k vytvoření evropského politického prostoru, a volby do Evropského parlamentu by tak byly skutečně založeny na evropských otázkách, a nikoli na otázkách výlučně národního zájmu;
- AA. vzhledem k tomu, že hlavy států a předsedové vlád se na neformálním zasedání dne 23. února 2018 rozhodli pokračovat ve svých úvahách, jakož i v technické, právní a politické práci na možnosti sestavit pro volby do Evropského parlamentu v roce 2024 nadnárodní kandidátní listiny;
- AB. vzhledem k tomu, že ne všechny členské státy umožňují svým občanům hlasovat ze zahraničí, a mezi těmi, které tak činí, se podmínky pro získání práva volit značně liší; vzhledem k tomu, že udělení práva účastnit se voleb všem občanům Unie, kteří mají bydliště mimo území Unie, by přispělo k volební rovnosti; vzhledem k tomu, že členské státy musí nicméně lépe koordinovat své správní systémy s cílem předejít tomu, že voliči budou hlasovat ve dvou různých členských státech;
- AC. vzhledem k tomu, že mnoho osob se zdravotním postižením chce volit ve volební místnosti; vzhledem k tomu, že ve 12 členských státech vnitrostátní předpisy neumožňují přejít z volební místnosti přidělené na základě místa bydliště do jiné, která je vhodnější s ohledem na postižení voliče; vzhledem k tomu, že článek 29 úmluvy výslovně stanoví, že smluvní státy se zavazují zajistit, aby se osoby se zdravotním postižením mohly účinně a plně účastnit politického a veřejného života na rovnoprávném základě s ostatními; vzhledem k tomu, že by měly být odstraněny veškeré překážky pro hlasování osob se zdravotním postižením a pro jejich způsobilost kandidovat, zejména právní překážky pro dospělé osoby se zdravotním postižením prohlášené za právně nezpůsobilé, a v průběhu celého volebního procesu by měl být zaručen přístup, a to i prostřednictvím dalších systémů účasti pro výkon volebního práva, zejména prostřednictvím korespondenčního hlasování;
- AD. vzhledem k tomu, že by na úrovni Unie měl být zřízen volební orgán fungující jako nezávislý orgán, který by zajišťoval řádné uplatňování evropského volebního práva a který by měl formu sítě jednotných kontaktních míst členských států, což by usnadnilo přístup k informacím o pravidlech, kterými se řídí evropské volby, zefektivnilo celý proces, zajistilo správu celounijního volebního obvodu a posílilo evropský charakter voleb;
- AE. vzhledem k tomu, že korespondenční hlasování by mohlo poskytnout většímu počtu voličů možnost volit a mohlo by průběh evropských voleb zefektivnit a zatraktivnit je pro voliče, při čemž by byly zajištěny nejpřísnější normy ochrany údajů a hlasování ve volebních místnostech by bylo stále normou; vzhledem k tomu, že členské státy mohou v souladu se svými vnitrostátními tradicemi nabízet doplňkové volební nástroje, jako je hlasování v zastoupení, elektronické hlasování nebo hlasování přes internet; vzhledem k tomu, že mnoho vnitrostátních subjektů pro ochranu digitálních svobod vyjádřilo výhrady k hlasování on-line; vzhledem k tomu, že hlasování on-line představuje zvýšené obtíže, pokud jde o základní zásady, jimiž se řídí volební operace (tajnost hlasování, osobní a svobodná povaha hlasování, upřímnost volebních operací, účinná kontrola hlasování a následná kontrola ze strany volebního soudu); vzhledem k tomu, že tyto obtíže lze vyřešit společným regulačním rámcem a postupem, v němž budou zaručeny nejpřísnější normy ochrany údajů, integrity voleb, transparentnost, spolehlivost a tajnost hlasování;

Úterý 3. května 2022

AF. vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 1 Aktu o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách ze dne 20. září 1976 stanoví, že „funkce člena Evropského parlamentu je neslučitelná s funkcí člena Komise“;

1. navrhuje reformu volebního postupu s cílem konkrétním způsobem utvářet evropskou veřejnou sféru, a to předložením návrhu na společné minimální normy a legislativní změny v dostatečném předstihu před evropskými volbami v roce 2024;

2. domnívá se, že je nezbytné zlepšit transparentnost a demokratickou odpovědnost Parlamentu posílením evropského rozměru voleb, zejména tím, že se evropské volby změní v jednotné evropské volby, především vytvořením celounijního volebního obvodu, a nepůjde již o soubor 27 samostatných vnitrostátních voleb, což je způsob, jakým jsou zejména evropské volby pořádány dnes;

3. domnívá se, že evropské politické strany, sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty by měly hrát v evropských volbách významnější úlohu, měly by být pro voliče jasně viditelné a měly by být dostatečně podporovány a financovány, aby mohly plnit svou úlohu;

4. připomíná, že odlišné volební kultury vyústily v řadu různých volebních systémů a rozdílná volební práva v Unii; domnívá se, že společné minimální demokratické normy zakotvené v evropském volebním právu mohou podpořit skutečnou veřejnou evropskou diskusi a zajistit rovnost občanů Unie, a to i pokud jde o: právo volit, právo registrovat stranu, sdružení voličů nebo jiné volební subjekty a právo kandidovat ve volbách; přístup k hlasování; navrhování kandidátů, včetně rovnosti žen a mužů; dostupnost hlasování pro všechny občany, zejména pro osoby se zdravotním postižením, a průběh samotného volebního dne;

5. vyzývá k vytvoření společného rámce s referenčními hodnotami a minimálními standardy pro volební pravidla v celé Unii a navrhuje zaměřit se na důslednou koordinaci s vnitrostátními opatřeními pro provádění základních prvků jeho návrhů;

6. vyzývá orgány Unie, aby vzaly v potaz priority vytyčené občany Unie v rámci Konference o budoucnosti Evropy;

7. bere na vědomí úlohu Komise jako prostředníka v institucionálních rozhovorech mezi Evropským parlamentem a Radou o reformě evropského volebního práva; domnívá se, že je nezbytné zapojit se do konstruktivního dialogu s Komisí mimo jiné s cílem vyhodnotit výsledky evropské sítě pro spolupráci v oblasti voleb, která byla zřízena v roce 2019, a inspirovat se těmito výsledky;

8. zdůrazňuje vazby mezi navrhovanými opatřeními pro přezkum aktu o volbách a jednacím řádem Parlamentu, nařízením (EU, Euratom) č. 1141/2014 a akčním plánem Evropské komise pro demokracii z prosince 2020, zejména pokud jde o prvky jako:

— skutečnost, že se volby zejména řídí pravidly platnými pouze v rámci konkrétní jurisdikce nebo které nemusely být formulovány s ohledem na on-line prostor bez hranic,

— spolupráce mezi regulačními orgány členských států, kterou je zapotřebí posílit,

— transparentnost v politické reklamě a komunikaci, jež by se měla odrazit i v ustanoveních volebního práva;

9. domnívá se, že klíčovým prvkem pro zlepšení zastoupení ve volbách je rovnost žen a mužů; vítá skutečnost, že v minulých volbách se situace týkající se rovnosti žen a mužů celkově zlepšila, zdůrazňuje však, že mezi členskými státy existují značné rozdíly, přičemž některé členské státy nezvolily do Parlamentu ani jednu ženu; vyzývá k zavedení opatření, která ženám i mužům zajistí prostřednictvím střídavých seznamů nebo kvót stejnou příležitost být zvolen/a, aniž by byla porušována práva nebinárních osob;

10. lituje skutečnosti, že většina národnostních a jazykových menšin není v Evropském parlamentu obvykle zastoupena; v této souvislosti poukazuje na účinnou překážku, kterou představují volební prahy pro strany zastupující menšinové komunity kandidující v jednotlivých celostátních volebních obvodech nebo ve velkých, hustě osídlených volebních obvodech; domnívá se proto, že evropské volební právo by mělo stanovit možné výjimky z vnitrostátně stanovených prahů pro subjekty zastupující uznané národnostní a jazykové menšiny;

Úterý 3. května 2022

11. považuje za zásadní, aby jak evropské, tak vnitrostátní politické strany a sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty uplatňovaly demokratické, informované a transparentní postupy pro výběr kandidátů do Evropského parlamentu, včetně vedoucího kandidáta, a zajistily tak přímé zapojení jednotlivých občanů, kteří jsou členy politických stran, včetně mimo jiné volby delegátů; domnívá se, že takovýto demokratický výběr by měly doprovázet nezbytné informace o schopnostech a dosavadních výsledcích aspirujících kandidátů;

12. domnívá se, že všichni evropští voliči by měli mít možnost volit upřednostňovaného kandidáta na předsedu Komise a že vedoucí kandidáti by měli mít možnost kandidovat ve všech členských státech na celounijních kandidátních listinách, měli by být nominováni evropskou politickou stranou, evropským sdružením voličů nebo jiným evropským volebním subjektem a měli by předložit společný volební program;

13. vyzývá evropské politické strany, evropská sdružení voličů a evropské volební subjekty, aby nominovaly své kandidáty na funkci předsedy Komise nejméně 12 týdnů před volbami; domnívá se, že by měly být zajištěny závazné demokratické postupy a transparentnost výběru; očekává, že kandidáti budou zařazeni na první místo na příslušném seznamu celounijního volebního obvodu;

14. vyzývá k většímu zviditelnění evropských politických stran, evropských sdružení voličů a jiných evropských volebních subjektů prostřednictvím mediálních kampaní, volebních lístků a všech volebních materiálů; stanoví, že vnitrostátní strany a sdružení voličů by měly během volební kampaně případně oznámit své vazby na evropské politické strany nebo jiné evropské volební subjekty a k odpovídajícímu vedoucímu kandidátovi;

15. konstatuje, že koordinovaná mediální strategie na evropské úrovni, která by zajistila pokrytí a monitorování evropských voleb, by pomohla zvýšit zájem občanů o tyto volby;

16. očekává, že, pokud jde o jmenování kandidáta na předsedu Komise, vedoucí představitelé evropských politických stran a parlamentních skupin společně určí, koho sdělí Evropské radě jako svého kandidáta na základě výsledku evropských voleb a většiny v nově zvoleném Parlamentu; očekává, že předseda Evropské rady bude konzultovat uvedené vedoucí představitelé evropských volebních subjektů a parlamentních skupin s cílem poskytnout informace pro proces nominace; domnívá se, že tento postup spojený s vedoucím kandidátem by mohl být formalizován politickou dohodou mezi evropskými volebními subjekty a interinstitucionální dohodou mezi Parlamentem a Evropskou radou;

17. navrhuje, aby byla zavedena praxe, podle níž by zainteresované parlamentní skupiny uzavřely „parlamentní dohodu“ s cílem zajistit politické kroky navazující na evropské volby, přičemž by tato dohoda byla cestou, jak před jmenováním Komise získat většinu v Parlamentu;

18. domnívá se, že vytvoření celounijního volebního obvodu, z něhož má být voleno dvacet osm poslanců Evropského parlamentu bez jakéhokoli dopadu na počet poslanců Evropského parlamentu volených v jednotlivých členských státech a v jehož čele stojí kandidát každého politického směru na funkci předsedy Komise, je příležitostí k posílení demokratického a nadnárodního rozměru evropských voleb; domnívá se, že cíle vytvoření celounijního volebního obvodu lze dosáhnout pouze tehdy, bude-li zajištěna genderová, jakož i geografická vyváženost, a to tím, že bude zaručeno, že menší členské státy nebudou ve srovnání s většími členskými státy znevýhodněny; v tomto ohledu navrhuje, aby pro kandidátní listiny celounijního volebního obvodu bylo stanoveno závazné geografické zastoupení, a vybízí evropské politické strany, evropská sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty, aby na celoevropské listiny nominovaly kandidáty ze všech členských států;

19. zdůrazňuje, že vytvoření celounijního volebního obvodu, v němž by byli poslanci voleni na základě nadnárodních kandidátních listin, je v souladu se Smlouvami, především s čl. 14 odst. 2 Smlouvy o EU; domnívá se, že podpora jednotného evropského volebního práva s celounijními kandidátními listinami a závazného systému vedoucích kandidátů nabývá na politické dynamice;

20. domnívá se, že celounijní kandidátní listiny jsou nástrojem, který lze využít k dosažení reprezentativnosti a vytvoření funkčních evropských politických stran a sdružení voličů;

21. navrhuje, aby byla pro každý subjekt, který je oprávněn předložit seznam kandidátů na poslance Evropského parlamentu v celounijním volebním obvodu, platila společná ustanovení upravující výdaje spojené s kampaní před evropskými volbami; vyzývá k důsledné koordinaci s nadcházející revizí nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014 v této věci;

Úterý 3. května 2022

22. domnívá se, že financování evropských politických stran a dalších evropských volebních subjektů ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jakéhokoli jiného zdroje může být použito k financování kampaní vedených evropskými volebními subjekty v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu v celounijním volebním obvodu, jichž se účastní ony samy nebo jejich členové; domnívá se, že financování a omezení volebních nákladů ve vnitrostátních volebních obvodech se má v každém členském státě řídit vnitrostátními předpisy;

23. připomíná, že minimální věk pro způsobilost kandidovat ve 27 členských státech se pohybuje mezi 18 a 25 lety věku a minimální věk pro právo volit se pohybuje mezi 16 a 18 lety věku; vyzývá k zavedení jednotného harmonizovaného věku pro pasivní a aktivní volební právo ve všech členských státech, kterým doporučuje, aby zavedly minimální věkovou hranici pro právo volit na 16 let věku, aniž by tím byly dotčeny stávající ústavní předpisy, které stanoví minimální věkovou hranici pro účast ve volbách na 18 nebo 17 let věku; je toho názoru, že přiznání volebního práva ve věku 16 let věku by odrazilo stávající práva a povinnosti, které mladí Evropané v některých členských státech již mají;

24. navrhuje zavést možnost dočasného nahrazení poslanců, kteří jsou na mateřské, otcovské či rodičovské dovolené nebo se nacházejí v dlouhodobé pracovní neschopnosti;

25. domnívá se, že transparentnost volebního procesu a přístup ke spolehlivým informacím jsou zásadními prvky pro zvyšování evropského politického povědomí a zajištění volební účasti dostatečně vysoké na to, aby reprezentovala mandát od voličů; zdůrazňuje, že občané by měli být s dostatečným předstihem – zejména 12 týdnů před volbami – informováni o kandidátech v evropských volbách a o přidružení vnitrostátních politických stran nebo volebních sdružení k evropské politické straně nebo evropskému volebnímu sdružení;

26. navrhuje, aby byla přijata opatření a zavedeny záruky, které zabrání zahraničnímu vměšování do volebního procesu;

27. zdůrazňuje, že lhůty pro uzavření seznamu voličů před evropskými volbami se v jednotlivých členských státech značně liší; navrhuje zavést evropský seznam voličů a stanovit společný standard pro sestavení a uzavření vnitrostátního seznamu voličů nejpozději čtrnáct týdnů před dnem konání voleb s cílem zvýšit přesnost informací o voličích a usnadnit jejich výměnu mezi členskými státy, jakož i usnadnit předcházení dvojímu hlasování a zajistit, aby toto dvojí hlasování, ať už bude výsledkem administrativní chyby, nebo porušení volebního práva, podléhalo účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím na vnitrostátní úrovni a aby výsledkem bylo, že členské státy přijmou nápravná opatření;

28. navrhuje zřízení Evropského volebního úřadu pověřeného koordinací informací o evropských volbách, sledováním provádění společných norem evropského volebního práva a řešením souvisejících sporů, správou seznamu evropských voličů, vyhlásováním volebních výsledků a dohledem nad výměnou informací o hlasování občanů Unie mimo jejich domovskou zemi; domnívá se, že takový úřad by mohl usnadnit účinnou výměnu informací, zejména sdílení osvědčených postupů mezi vnitrostátními orgány; navrhuje, aby hlavním úkolem Evropského volebního úřadu byla správa rejstříku kandidátních listin pro celounijní obvod; vyzývá rozpočtové orgány k zajištění toho, aby měl Evropský volební úřad dostatečné zdroje k plnění svých úkolů;

29. navrhuje, aby byly stanoveny společné minimální standardy, které by zavedly jednotné požadavky na sestavování kandidátních listin;

30. domnívá se, že je nezbytné usnadnit přístup k evropským volbám a zaručit, aby všechny osoby oprávněné volit, včetně občanů Unie žijících mimo svou zemi původu, osob bez trvalého pobytu, osob žijících v uzavřených rezidenčních zařízeních, osob bez domova a osob ve výkonu trestu odnětí svobody, mohly toto právo uplatnit; vyzývá členské státy, aby zajistily rovný přístup k informacím a možnost hlasovat pro všechny občany, včetně osob se zdravotním postižením, například tím, že umožní pronájem upravených prostor, pokud k tomuto účelu nejsou veřejné prostory uzpůsobeny;

31. vyzývá členské státy, aby zavedly opatření s cílem maximalizovat přístupnost voleb pro občany se zdravotním postižením, která se budou mimo jiné a případně vztahovat na informace o hlasování a registraci, volebních místnostech, volebních kabinách a zařízeních a hlasovacích lístcích; doporučuje zavést vhodná opatření přizpůsobená vnitrostátním volebním postupům, aby se usnadnilo hlasování občanů se zdravotním postižením, například možnost výběru volební místnosti, uzavřené volební místnosti na klíčových místech a používání asistenčních technologií, formátů a technik, například Braillova písma, velkého písma, zvukových informací, hmatových šablon, snadno čitelných informací a sdílení ve znakovém jazyce; vyzývá členské státy, aby osobám se zdravotním postižením v případě potřeby a na jejich žádost umožnily asistenci při volbě prostřednictvím osoby, kterou si samy zvolí;

Úterý 3. května 2022

32. vyzývá členské státy, aby zavedly společná pravidla umožňující, aby všichni občané Unie, včetně těch, kteří žijí nebo pracují ve třetí zemi, měli právo hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu;
33. je přesvědčen, že zavedení korespondenčního hlasování je nezbytné pro voliče, kteří se v den voleb nemohou dostavit do volebních místností, a že by mohlo zefektivnit průběh evropských voleb a zvýšit přitažlivost těchto voleb pro voliče nacházející se ve specifické nebo výjimečné situaci; vyzývá členské státy, aby zvážily možné zavedení doplňkových inovačních nástrojů, jako je přednostní fyzické hlasování a hlasování v zastoupení, jakož i elektronické a online hlasování, a to v souladu se svými vnitrostátními tradicemi, s přihlédnutím k doporučením Rady Evropy v těchto oblastech a s vhodnými zárukami k zajištění spolehlivosti, integrity, utajení hlasování, přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením, transparentnosti při navrhování a zavádění elektronických a internetových systémů, možnosti ručního nebo elektronického přepočítávání, aniž by byla ohrožena důvěrnost hlasování, a ochrany osobních údajů v souladu s platným právem Unie;
34. je přesvědčen, že zavedení společného evropského termínu voleb by vedlo k ucelenějším celoevropským volbám, a navrhuje proto stanovit 9. květen jako den evropských voleb bez ohledu na den v týdnu, na který připadne, a s možností, že se tento den stane státním svátkem; považuje za důležité, aby první předběžné oficiální výsledky voleb byly vyhlášovány souběžně ve všech členských státech v den voleb v 21:00 SEČ;
35. domnívá se, že je důležité zajistit, aby po každých volbách byla vypracována zpráva o provádění s cílem zhodnotit fungování postupu evropských voleb a v případě potřeby navrhnout zlepšení;
36. navrhuje revizi Smluv, která by zajistila slučitelnost funkce člena Evropské komise s funkcí poslance Evropského parlamentu v období mezi ustavením Parlamentu a zvolením Komise;
37. vyzývá k revizi Smluv, a zejména článku 223 Smlouvy o fungování EU, který se týká ustanovení nezbytných pro volbu poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, v tom smyslu, aby se upustilo od jednomyslnosti Rady a ratifikace členskými státy a rozhodovalo se kvalifikovanou většinou v Radě;
38. přijímá návrh uvedený v příloze a předkládá jej Radě;
39. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto legislativní usnesení spolu s příloženým návrhem Evropské radě, Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.
-

Úterý 3. května 2022

PŘÍLOHA K USNESENÍ

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o volbě poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, o zrušení rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom a o aktu o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojeném k tomuto rozhodnutí

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 223 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropského parlamentu,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách ⁽¹⁾ (dále jen „akt o volbě“), jenž je připojen k rozhodnutí 76/787/ESUO, EHS, Euratom ⁽²⁾, vstoupil v platnost dne 1. července 1978 a byl následně pozměněn rozhodnutím 2002/772/ES, Euratom ⁽³⁾ a rozhodnutím Rady (EU, Euratom) 2018/994 ⁽⁴⁾.
- (2) Podle čl. 223 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) stanoví nezbytná ustanovení pro volbu poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách na základě návrhu Evropského parlamentu Rada zvláštním legislativním postupem jednomyslně a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu.
- (3) Článek 8 Smlouvy o fungování EU stanoví zásadu zohledňování rovnosti žen a mužů, podle níž by Unie měla usilovat o odstranění nerovností mezi muži a ženami a podporovat rovnost žen a mužů ve všech svých činnostech.
- (4) Lisabonská smlouva Evropskému parlamentu nejen svěřila legislativní iniciativu v souvislosti s ustanoveními týkajícími se volby jeho poslanců, ale rovněž změnila charakter mandátu poslanců Evropského parlamentu a učinila je přímými zástupci občanů Unie. Jedná se o zásadní změny, které by měly být zohledněny v modernizovaném evropském volebním právu tím, že budou začleněny nové prvky, jejichž cílem je posílit demokratickou legitimitu a přesněji zohlednit rozsah úlohy a pravomocí Evropského parlamentu.
- (5) Navzdory ustanovením aktu o volbě volby do Evropského parlamentu z velké části upravují vnitrostátní předpisy, které se v jednotlivých členských státech značně liší, což vede k existenci řady různých volebních systémů. Volby do Evropského parlamentu se konají v různé dny a hlasy jsou odevzdávány vnitrostátním stranám s vnitrostátními kandidáty na základě vnitrostátních programů. Sblížení těchto různých volebních systémů přijetím jednotné evropské právní úpravy voleb založené na jasných společných zásadách a pravidlech by zajistilo rovnost všech občanů Unie a posílilo by evropský veřejný prostor.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 5.

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 1).

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom ze dne 25. června a ze dne 23. září 2002, kterým se mění Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí 76/787/ESUO, EHS, Euratom (Úř. věst. L 283, 21.10.2002, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018, kterým se mění Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 178, 16.7.2018, s. 1), není v platnosti.

Úterý 3. května 2022

- (6) Volební uzavírací klauzule jsou součástí politického systému v mnoha členských státech a přispívají k rozvoji stabilní dynamiky mezi vládou a opozicí na půdě parlamentu. Za účelem zajištění spravedlivé politické soutěže by tyto uzavírací klauzule neměly být vyšší než 5 %.
- (7) Neměly by ani mít vliv na možnost národnostních a jazykových menšin účastnit se politického života Unie a být zastoupeny v Evropském parlamentu. Uznané národnostní nebo jazykové menšiny by měly mít prospěch z výjimek z jakýchkoli uzavíracích klauzulí stanovených na vnitrostátní úrovni. Výjimky z vnitrostátních uzavíracích klauzulí by se měly vztahovat i na politické strany nebo sdružení voličů kandidujících v evropských volbách ve čtvrtině členských států, které do svých hlasovacích lístků zahrnou názvy a loga evropských subjektů, k nimž jsou přidruženy.
- (8) Podle čl. 17 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) kandidáta na předsedu Komise navrhuje Evropská rada s přihlédnutím k evropským volbám a poté jej volí Evropský parlament. S cílem toto právo řádně vyjádřit je třeba vytvořit takový evropský veřejný prostor, jenž všem evropským voličům umožní označit jimi upřednostňovaného kandidáta na předsedu Komise. Aby toho bylo dosaženo, je třeba, aby vedoucí kandidáti nominovaní evropskými politickými stranami, evropskými sdruženími voličů nebo evropskými volebními subjekty mohli ve všech členských státech hájit společný volební program. Aby bylo dosaženo většiny v Parlamentu před jmenováním Komise, měly by zainteresované parlamentní skupiny zavést postup uzavírání „dohod na volební období“, které zajistí návaznost na evropské volby v podobě politických kroků. Prostřednictvím procesu, který by měl být formalizován na základě politické dohody mezi evropskými politickými subjekty, by měl být vedoucí kandidát, jehož evropský politický subjekt získal nejvyšší počet křesel, nejprve pověřen vytvořením koaliční většiny v nově zvoleném Parlamentu, pokud jde o jmenování kandidáta na předsedu Komise. V případě, že nelze dosáhnout koaliční většiny, měl by být tento úkol předán v pořadí dalšímu vedoucímu kandidátovi. Za účelem informování o procesu nominace by měl předseda Evropské rady konzultovat uvedené vedoucí představitele evropských politických subjektů a parlamentních skupin. Proces výběru vedoucího kandidáta by mohl být formalizován politickou dohodou mezi evropskými politickými subjekty a interinstitucionální dohodou mezi Parlamentem a Evropskou radou.
- (9) Vedle stávajících vnitrostátních volebních obvodů by měl být vytvořen celounijní volební obvod, v němž budou v čele kandidátních listin stát kandidáti na funkci předsedy Komise z každé politické „rodiny“, s cílem posílit demokratický a celoevropský charakter evropských voleb. Na tento celounijní volební obvod by se měla vztahovat podrobná a jasná pravidla, která zajistí, aby kandidátní listina respektovala zásady rovnosti žen a mužů a zeměpisné proporcionalitu a reprezentativnosti, a zejména aby byly plně zohledněny zájmy malých a středních členských států.
- (10) Evropské politické strany, evropská sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty hrají klíčovou roli při podpoře skutečně evropské politické diskuze. Podle čl. 10 odst. 4 Smlouvy o EU „[p]olitické strany na evropské úrovni přispívají k utváření evropského politického vědomí a k vyjadřování vůle občanů Unie“. Evropské politické strany, evropská sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty by proto měly hrát v evropském volebním procesu ústřední roli. Měly by proto dostat možnost plně se účastnit evropských volebních kampaní a předkládat celounijní kandidátní listiny, aby se tak s nimi mohli voliči seznámit a zvýšila se jejich viditelnost u voličů, a to jak na hlasovacích lístcích, tak v materiálech a publikacích v rámci kampaně.
- (11) Podmínky pro výběr kandidátů a pro oznamování kandidatur by měly být opodstatněné, spravedlivé, demokratické a přiměřené a měly by respektovat zásady stanovené Kodexem osvědčených postupů ve volebních záležitostech Evropské komise Rady Evropy pro demokracii prostřednictvím práva (Benátská komise). V evropském akčním plánu pro demokracii⁽⁵⁾ se Komise zavázala k podpoře demokratické účasti, což zahrnuje inkluzivnost a rovnost při demokratické účasti, jakož i genderovou vyváženost v oblasti politiky a rozhodovacích procesů. Ve své strategii pro rovnost žen a mužů na období let 2020–2025⁽⁶⁾ Komise uvedla, že „zajištění rovných příležitostí pro účast na společenském dění má pro zastupitelskou demokracii zásadní význam na všech úrovních“. Rovnost žen a mužů, jakož i demokratické a transparentní postupy a informovaná rozhodnutí o výběru kandidátů ve volbách do

⁽⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropském akčním plánu pro demokracii (COM(2020)0790).

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“ (COM(2020)0152).

Úterý 3. května 2022

Evropského parlamentu, včetně vedoucích kandidátů, jsou klíčovými prvky pro zajištění rovných podmínek pro všechny evropské volební subjekty a pro posílení reprezentativnosti a demokracie. Z důvodu rovnosti by se tyto zásady měly vztahovat na všechny kandidátní listiny pro volby do Evropského parlamentu jak ve vnitrostátních volebních obvodech, tak ve volebním obvodu pro celou Unii.

- (12) Transparentnost volebních postupů a přístup ke spolehlivým a včasným informacím o voličích a kandidátech jsou důležité pro zajištění spolehlivosti volebních procesů, zvýšení evropského politického povědomí a zajištění vysoké voličské účasti. Je důležité usnadňovat výměnu informací o voličích mezi členskými státy s cílem zabránit dvojímu hlasování. Kromě toho by občané Unie měli být s dostatečným předstihem před volbami do Evropského parlamentu informováni o kandidátech kandidujících v těchto volbách a případně o přidružení vnitrostátních politických stran k evropské politické straně. Je proto třeba vytvořit evropský seznam voličů a zavést povinné lhůty pro sestavení seznamů voličů na evropské a vnitrostátní úrovni, stejně jako kandidátních listin.
- (13) Evropský volební úřad vykonávající nezávislý mandát ve složení z členů s potřebnými odbornými znalostmi a zkušenostmi má zásadní význam pro správu celounijního volebního obvodu. Mezi klíčové úkoly tohoto orgánu by mělo patřit sledování provádění tohoto nařízení a řešení sporů, pokud jde o společné normy evropského volebního práva, správu evropského seznamu voličů, vyhlášení výsledků voleb a zajištění účinné výměny informací a osvědčených postupů mezi vnitrostátními orgány.
- (14) S cílem zajistit, aby evropské volební subjekty měly k dispozici dostatečné finanční prostředky na předávání svých sdělení a komunikaci svých politických programů občanům Unie, měly by být na volební kampaň v celounijním volebním obvodu vyčleněny odpovídající finanční prostředky.
- (15) S cílem podpořit účast voličů ve volbách do Evropského parlamentu by měly členské státy stanovit možnost korespondenčního hlasování a mohly by rovněž umožnit přednostní fyzické hlasování a hlasování v zastoupení. S ohledem na doporučení Rady v tomto ohledu a s cílem plně využít možností, které nabízí technologický vývoj, by členské státy mohly rovněž povolit elektronické hlasování a hlasování na internetu a současně zajistit přístupnost elektronických a internetových systémů, spolehlivost výsledků prostřednictvím možnosti započítání, utajení hlasování, ochranu osobních údajů v souladu s platným právem Unie a plnou transparentnost při navrhování a zavádění elektronických a internetových systémů, jakož i přístupnost pro osoby se zdravotním postižením a pro všechny občany.
- (16) Občané Unie mají právo účastnit se na jejím demokratickém životě, a to zejména hlasováním nebo kandidaturou ve volbách do Evropského parlamentu. Právo volit a být volen, přístup k informacím a možnost hlasování by rovněž měly být zajištěny na rovnoprávném základě pro všechny občany, včetně osob se zdravotním postižením. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření, která umožní všem občanům Unie vykonávat právo volit ve volbách do Evropského parlamentu, včetně těch, kteří mají bydliště nebo pracují v zemích mimo Unii, nemají trvalý pobyt, potýkají se s bezdomovectvím, odpykávají si v Unii trest odnětí svobody nebo těch, kteří žijí v uzavřených rezidenčních zařízeních, jako jsou nemocnice, psychiatrická zařízení a jiná zdravotnická zařízení, důchodová a ošetrovatelská zařízení pro seniory nebo pobytová zařízení pro osoby se zdravotním postižením. Členské státy by měly zejména zavést vhodná opatření, aby lidé žijící v uzavřených pobytových zařízeních mohli vykonávat své právo volit. Při zajišťování přístupu k informacím, materiálům týkajícím se hlasování a volebním místnostem by měly být zohledněny zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením.
- (17) Minimální věk pro výkon práva volit a práva být volen se ve 27 členských státech liší a pohybuje se v rozmezí od 16 do 18 let věku. V celé Unii by měl být zaveden jednotný harmonizovaný minimální věk pro hlasování a kandidaturu s cílem zajistit rovnost a zabránit diskriminaci v přístupu k nejzákladnějším občanským a politickým právům. Aniž to bude mít dopad na stávající ústavní řády, které stanoví minimální věkovou hranici pro účast ve volbách na 18 nebo 17 let věku, měla by být minimální věková hranice pro účast ve volbách stanovena na 16 let věku. Minimální věk pro způsobilost kandidovat ve volbách by měl být stanoven na 18 let věku. Bez ohledu na způsobilost k právním a právním úkonům by všechny osoby se zdravotním postižením měly požívat politických práv na rovnoprávném základě s ostatními.

Úterý 3. května 2022

- (18) Lhůty pro předložení kandidátních listin pro volby do Evropského parlamentu a pro sestavení seznamů voličů před evropskými volbami se v jednotlivých členských státech značně liší. S cílem zajistit, aby kandidáti a voliči v celé Unii měli k dispozici stejný čas pro vedení kampaní nebo ke zvažování svých kroků a aby se usnadnila výměna informací o voličích mezi členskými státy, by měly být lhůty pro předložení kandidátních listin a pro sestavení seznamů voličů v celé Unii tytéž.
- (19) S cílem zajistit, aby evropské politické strany, evropská sdružení voličů a jiné evropské volební subjekty byly dostatečně viditelné, jsou zapotřebí jasná a transparentní pravidla týkající se kampaní a oficiálních volebních materiálů. Tato pravidla by měla evropským politickým stranám, evropským sdružením voličů a jiným evropským volebním subjektům umožnit využívat jakékoli formy veřejné komunikace a materiály pro volební kampaně. Tato pravidla by měla evropským politickým stranám, evropským sdružením voličů a jiným evropským volebním subjektům umožnit uvádět své přidružení v jakékoli formě veřejné komunikace, v materiálech k volebním kampaním a v oficiálních volebních listinách, jako jsou hlasovací lístky. Členské státy by měly zajistit, aby se evropským politickým stranám, evropským sdružením voličů a jiným evropským volebním subjektům dostalo rovného zacházení a rovných příležitostí, pokud jde o volební kampaň týkající se celounijního volebního obvodu.
- (20) Volební akt z roku 1976 stanovil společné období konání voleb, přičemž členským státům svěřil pravomoc stanovit přesné datum a čas voleb v rámci tohoto vymezeného období. Skutečně celoevropské volby vyžadují společný evropský den, kdy proběhne hlasování. Volby do Evropského parlamentu by se měly konat 9. května, v Den Evropy, kdy si připomínáme výročí Schumanovy deklarace ze dne 9. května 1950. Výsledky voleb by měly být vyhlášeny Evropským volebním úřadem a zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (21) V případě, že poslanec Evropského parlamentu zvolený ve vnitrostátním volebním obvodu odstoupí, zemře nebo mu byl mandát odebrán, by měl být uvolněný mandát obsazen v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Volná místa poslanců Evropského parlamentu zvolených v celounijním volebním obvodu by měla být obsazena kandidátem v pořadí následujícím na příslušné kandidátní listině. V případě mateřské, otcovské nebo rodičovské dovolené a vážného onemocnění poslance Evropského parlamentu by mělo být rovněž možné jeho dočasné nahrazení.
- (22) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o technické požadavky, včetně formátu a údajů, které mají být poskytovány, pro účely sestavení evropského seznamu voličů. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽⁷⁾.
- (23) Jelikož cíle tohoto nařízení, tedy přijetí ustanovení nezbytných pro volbu poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách v souladu s jednotným volebním postupem, pokud jde o celounijní volební obvod, s ohledem na zásady společné všem členským státům, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na unijní úrovni, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví ustanovení nezbytná pro volbu poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách v souladu s jednotným volebním postupem, pokud jde o celounijní volební obvod uvedený v článku 15, a se zásadami společnými všem členským státům.

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Úterý 3. května 2022

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- (1) „politickou stranou“ sdružení občanů, které sleduje politické cíle a je buď uznáno, nebo zřízeno v souladu s právním řádem alespoň jednoho členského státu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ⁽⁸⁾ a které sdružuje členy, kteří mají v úmyslu vytvořit evropskou koalici vnitrostátních politických stran nebo vnitrostátní sdružení voličů či se k těmto subjektům připojit s cílem předložit kandidátní listinu pro celounijní volební obvod a vést v něm kampaň;
- (2) „sdružením voličů“ sdružení občanů, které sleduje politické cíle a které, byť není politickou stranou, je registrováno jako sdružení občanů podle příslušných vnitrostátních ustanovení a sdružuje členy, kteří mají v úmyslu utvořit evropskou koalici vnitrostátních politických stran či sdružení voličů nebo se k těmto subjektům připojit s cílem předložit kandidátní listinu a vést kampaň v celounijním volebním obvodu;
- (3) „evropskou koalici vnitrostátních politických stran nebo sdruženími voličů“ volební spojení vnitrostátních politických stran nebo vnitrostátních sdružení voličů, které jsou registrovány nejméně v jedné čtvrtině členských států, přičemž tento počet se případně zaokrouhlí na nejbližší celé číslo, s tím, že toto volební spojení předloží kandidátní listinu pro celounijní volební obvod, ve kterém vede kampaň;
- (4) „evropskou politickou stranou“ politické spojení vnitrostátních politických stran, které sleduje politické cíle a je registrováno u Úřadu pro evropské politické strany a evropské politické nadace v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 1141/2014 pro účely předložení kandidátní listiny a vedení kampaně v celounijním volebním obvodu;
- (5) „evropským sdružením voličů“ nadnárodní sdružení občanů registrované v alespoň jedné čtvrtině členských států, které zastupuje nejméně 0,02 % obyvatelstva daných členských států s hlasovacím právem a sleduje politické cíle, avšak není zavedenou evropskou politickou stranou a je uznáno pro účely předložení kandidátní listiny a vedení kampaně v celounijním volebním obvodu;
- (6) „evropskou volební koalici“ volební spojení dvou nebo více evropských politických stran či evropských sdružení voličů, které sestaví kandidátní listinu a vede kampaň v celoevropském volebním obvodu a ke kterému se mohou připojit vnitrostátní politické strany nebo vnitrostátní sdružení voličů, pokud nejsou přidruženy k evropské politické straně;
- (7) „politickým spojenectvím“ strukturovaná spolupráce mezi politickými stranami nebo občany v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 1141/2014;
- (8) „evropským volebním subjektem“ evropská koalice vnitrostátních politických stran nebo sdružení voličů, evropská politická strana, evropské sdružení voličů, evropská volební koalice nebo politické spojení;
- (9) „celounijní kandidátní listinou“ kandidátní listina podaná v celounijním volebním obvodu evropským volebním subjektem.

Článek 3

Vnitrostátní úprava

Volební postup pro volbu poslanců Evropského parlamentu se řídí tímto nařízením. Zálžitosti, na něž se toto nařízení nevztahuje, se v každém členském státě řídí vnitrostátními předpisy.

Těmito vnitrostátními předpisy nesmí být dotčen poměrný charakter volebního systému.

Tyto předpisy vždy zajistí dodržování demokratických norem, což se odrazí v demokratických a přiměřených požadavcích na registraci politické strany nebo sdružení voličů a na předložení kandidátních listin pro vnitrostátní volební obvody a pro celounijní volební obvod.

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 1).

Úterý 3. května 2022

Článek 4

Volební právo

1. Každý občan Unie od 16 let věku, včetně osob se zdravotním postižením bez ohledu na jejich svéprávnost, má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu, aniž jsou dotčeny stávající ústavní řády, které stanoví minimální věkovou hranici pro účast ve volbách na 18 nebo 17 let věku.
2. Při volbách poslanců Evropského parlamentu ve vnitrostátních volebních obvodech nebo v celounijním volebním obvodu může každý oprávněný občan Unie volit pouze jednou.
3. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby dvojí hlasování ve volbách do Evropského parlamentu podléhalo účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím.

Článek 5

Právo být volen

1. Každý občan Unie od 18 let věku má právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu, a to buď ve vnitrostátním, nebo v celounijním volebním obvodu, nebo v obou.
2. Žádný občan Unie, který má právo být volen, nesmí být při volbách do Evropského parlamentu volen ve více než jednom vnitrostátním volebním obvodu ani být uveden na více než jedné kandidátní listině za vnitrostátní volební obvod nebo na více než jedné celounijní kandidátní listině.

Článek 6

Výkon volebního práva

1. Členské státy zajistí, aby všichni občané Unie, včetně těch, kteří žijí nebo pracují ve třetí zemi, osob bez trvalého pobytu, osob žijících v uzavřených rezidenčních zařízeních, osob bez domova nebo osob ve výkonu trestu odnětí svobody v Unii, mohli vykonávat své právo volit ve volbách do Evropského parlamentu.
2. Pokud jde o občany ve výkonu trestu odnětí svobody v Unii, není odstavcem 1 dotčeno vnitrostátní právo ani soudní rozhodnutí vydaná v souladu s vnitrostátním právem.

Článek 7

Přístupnost

1. Členské státy zajistí, aby všichni občané, včetně osob se zdravotním postižením, měli rovný přístup k příslušným materiálům, volebním zařízením a volebním místnostem.
2. Na základě svých vnitrostátních systémů hlasování přijmou členské státy vhodná opatření s cílem usnadnit osobám se zdravotním postižením výkon práva volit nezávisle a při zajištění důvěrnosti.
3. Členské státy zaručí osobám se zdravotním postižením na jejich žádost pomoc při hlasování, a to prostřednictvím osoby podle jejich vlastního výběru.

Článek 8

Korespondenční hlasování

1. Členské státy zajistí ve volbách do Evropského parlamentu možnost korespondenčního hlasování, a to i pro občany žijící ve třetí zemi, a přijmou opatření, která zajistí, aby bylo korespondenční hlasování přístupné, zejména pro osoby se zdravotním postižením. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření s cílem zajistit spolehlivost a důvěrnost hlasování a ochranu osobních údajů v souladu s platným právem Unie.
2. Členské státy mohou poskytnout dodatečné možnosti hlasování prostřednictvím fyzického hlasování, hlasování na základě plné moci a hlasování prostřednictvím elektronických a internetových systémů.

Pro účely elektronického či internetového hlasování a hlasování na základě plné moci členské státy přijmou opatření nezbytná pro zajištění spolehlivosti, integrity a důvěrnosti hlasování při navrhování a zavádění elektronických a internetových systémů a možnosti provádět ruční nebo elektronické přepočítávání, aniž by byla ohrožena důvěrnost hlasování a ochrana osobních údajů v souladu s platným právem Unie.

Úterý 3. května 2022

Článek 9

Sestavení vnitrostátních seznamů voličů a evropského seznamu voličů

1. Seznam voličů v každém členském státě musí být sestaven nejpozději čtrnáct týdnů přede dnem konání voleb podle čl. 19 odst. 1, což umožní odhalit případy dvojího hlasování ve volbách do Evropského parlamentu a předcházet jim. Chyby v seznamu voličů mohou být opravovány až do dne konání voleb.
2. Pro účely sestavení evropského seznamu voličů poskytují příslušné vnitrostátní orgány Evropskému volebnímu úřadu všechny potřebné údaje v souladu s článkem 18. Kritéria uplatňovaná pro účely registrace ve vnitrostátním seznamu voličů upravují vnitrostátní předpisy.
3. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví technické požadavky, včetně formátu a údajů, které mají být poskytnuty pro vytvoření seznamu evropských voličů pro účely provádění odstavce 2 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle článku 29.

Článek 10

Zásady výběru kandidátů

1. Všechny politické strany, sdružení voličů, volební aliance a evropské volební subjekty účastníci se voleb do Evropského parlamentu dodržují při výběru svých kandidátů pro volby do Evropského parlamentu demokratické postupy, transparentnost a rovnost žen a mužů prostřednictvím opatření, jejichž cílem je zajistit, aby všechny způsobilé osoby měly rovné příležitosti ke zvolení, a složení Evropského parlamentu, které odráží rozmanitost Evropské unie. Rovnosti žen a mužů se dosáhne v závislosti na volebních systémech členských států a v každém případě v celounijním volebním obvodu prostřednictvím střídavých seznamů nebo kvót, aniž by byla porušena práva nebinárních osob.
2. Člen politické strany, sdružení voličů či evropského volebního subjektu může podat odůvodněnou stížnost na nedodržení kritérií pro demokratické postupy, transparentnost a rovnost žen a mužů stanovených v tomto článku u příslušného vnitrostátního orgánu nebo Evropského volebního úřadu.

Článek 11

Předkládání kandidátních listin

1. Lhůta pro předložení kandidátních listin pro volby do Evropského parlamentu je dvanáct týdnů přede dnem konání voleb uvedeným v čl. 19 odst. 1.
2. Nejpozději 12 týdnů přede dnem konání voleb předloží evropské volební subjekty Evropskému volebnímu úřadu dokument prokazující, že všichni kandidáti souhlasí se svým zařazením na celounijní kandidátní listinu. Tento doklad uvádí úplná jména uchazečů a čísla jejich průkazu totožnosti nebo cestovního pasu. Je podepsán kandidáty a je v něm uvedeno datum a místo podpisu.

Článek 12

Volební systém

1. Volby probíhají všeobecným a přímým hlasováním a jsou rovné, svobodné a tajné. Každý volič disponuje dvěma hlasy: jedním pro zvolení poslanců Evropského parlamentu ve vnitrostátních volebních obvodech a druhým pro zvolení poslanců Evropského parlamentu v celounijním volebním obvodu.
2. Poslanci Evropského parlamentu jsou voleni jako zástupci občanů Unie podle zásad poměrného zastoupení ve vnitrostátních volebních obvodech a v celounijním volebním obvodu.
3. Ve vnitrostátních volebních obvodech jsou poslanci Evropského parlamentu voleni prostřednictvím systému poměrného zastoupení jakéhokoli druhu, který se v členských státech běžně používá.
4. V celounijním volebním obvodu jsou poslanci Evropského parlamentu voleni na základě systému uzavřených kandidátních listin.

Úterý 3. května 2022

Článek 13

Uzavírací klauzule

1. Členské státy mohou stanovit minimální prahovou hodnotu pro přidělení mandátů. Na vnitrostátní úrovni nesmí být tento práh vyšší než 5 % odevzdaných platných hlasů.
2. Pro vnitrostátní volební obvody s více než 60 mandátů se stanoví prahová hodnota a tato hodnota nesmí být nižší než 3,5 % platných hlasů odevzdaných v daném volebním obvodu.
3. Prahovými hodnotami uvedenými v odstavcích 1 a 2 nejsou dotčeny výjimky stanovené ve vnitrostátním právu pro politické strany nebo sdružení voličů zastupující uznané národnostní nebo jazykové menšiny.
4. Z vnitrostátních prahových hodnot stanovených v odstavci 2 se udělí výjimka pro politické strany nebo sdružení voličů, které jsou registrovány ve čtvrtině členských států a získají alespoň jeden milion hlasů v celé Unii, a které do svého vnitrostátního hlasovacího lístku zahrnou jediný název a logo evropského volebního subjektu, k němuž jsou přidruženy, případně upravené podle jazyků dotčených členských států.
5. V celounijním volebním obvodu uvedeném v článku 15 se nepoužije žádný minimální práh pro přidělení mandátů.

Článek 14

Vnitrostátní volební obvody

Aniž je dotčen článek 15, členské státy mohou podle své konkrétní vnitrostátní situace zřídit pro volby do Evropského parlamentu jeden volební obvod nebo rozdělit své volební území jiným způsobem na menší celky, aniž tím je obecně dotčen poměrný charakter volebního systému.

Členské státy mohou vytvořit jednočlenné volební obvody zastupující jazykové nebo etnické menšiny, zámořské státní příslušníky, nejvzdálenější regiony nebo zámořská území v souladu s vnitrostátními předpisy, aniž by byla dotčena poměrná povaha volebního systému.

Článek 15

Celounijní volební obvod

1. Jeden volební obvod tvoří celé území Evropské unie, z něhož se při prvních volbách poslanců Evropského parlamentu po vstupu tohoto nařízení v platnost zvolí 28 poslanců Evropského parlamentu.

Pro následné volby poslanců Evropského parlamentu se velikost celounijního volebního obvodu určí rozhodnutím Evropské rady, kterým se stanoví složení Evropského parlamentu.

2. Volbou kandidátů v celounijním volebním obvodu nejsou dotčeni poslanci Evropského parlamentu volení v jednotlivých členských státech.
3. Všechny evropské volební subjekty v souladu s článkem 2 mohou Evropskému volebnímu úřadu předkládat celounijní kandidátní listiny.
4. Každý evropský volební subjekt smí předložit nejvýše jednu celounijní kandidátní listinu. Vnitrostátní strany a vnitrostátní sdružení voličů mohou podpořit pouze jednu celounijní listinu.
5. Hlasovací lístky obsahující seznam kandidátů pro celounijní volební obvod nesou název a logo příslušného evropského volebního subjektu.
6. Pokud kandidát žije ve třetí zemi, je jeho místem bydliště pro účely sestavení celounijní kandidátní listiny jeho poslední místo bydliště před odchodem z Evropské unie. V případě kandidátů, kteří se narodili a mají bydliště ve třetí zemi, odpovídá místo bydliště pro účely sestavení celounijní kandidátní listiny členskému státu, jehož je kandidát státním příslušníkem.

Úterý 3. května 2022

7. Počet kandidátů na listinách pro celounijní volební obvod se rovná počtu mandátů uvedenému v odstavci 1.
8. Celounijní kandidátní listiny sestavují evropské volební subjekty v souladu se zásadami stanovenými v čl. 10 odst. 1.
9. Za účelem zajištění zeměpisné vyváženosti jsou celounijní kandidátní listiny rozděleny do oddílů o třech místech. Každé z těchto tří míst se vyplní jedním kandidátem pocházejícím z každé ze tří skupin členských států definovaných v příloze I s praktickým příkladem v příloze II.
10. Pořadí kandidátů pobývajících v kterémkoli členském státě v každé ze tří skupin členských států uvedených v příloze I je v každém oddílu listiny se třemi místy odlišné až do místa listiny odpovídajícího číslu získanému vydělením celkového počtu mandátů dvěma, v případě potřeby zaokrouhlenému nahoru na nejbližší celé číslo.
11. Celkový počet obyvatel členských států vypočítá Komise (Eurostat) na základě nejnovějších údajů poskytnutých členskými státy podle metodiky stanovené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013⁽⁹⁾.
12. Rozdělení mandátů do celounijních kandidátních listin na základě souhrnných výsledků v celounijním volebním obvodu se provádí v souladu s D'Hondtovou metodou takto:
 - a) počet hlasů, které získali kandidáti, je uveden ve sloupci v pořadí od nejvyššího po nejnižší;
 - b) počet hlasů, které získali jednotliví kandidáti, se vydělí čísly 1, 2, 3 atd. až do čísla, které se rovná počtu mandátů odpovídajícímu danému volebnímu obvodu; výsledkem je tabulka, jejíž vzor je uveden v příloze III. Mandáty jsou přiděleny kandidátům, kteří mají v tabulce nejvyšší poměr, a to v sestupném pořadí;
 - c) pokud se dva mandáty odpovídající různým kandidaturám vyskytnou na seznamu kvocientů na témže místě, je mandát přidělen listině s nejvyšším počtem získaných hlasů. Pokud mají dva kandidáti stejný počet hlasů, první takový případ rozhodne los, následující případy jsou řešeny alternativně.
13. Provozovatelé veřejnoprávního vysílání na evropské a vnitrostátní úrovni poskytnou vysílací čas v poměru k výsledkům předchozích voleb do celounijního volebního obvodu, přičemž každé celounijní kandidátní listině poskytnou určitý minimální vysílací čas.

Článek 16

Financování volebních kampaní evropských volebních subjektů

Ustanovení kapitol IV a V nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014 se použijí obdobně na financování volebních kampaní evropských volebních subjektů.

Článek 17

Společná ustanovení týkající se volebních kampaní

1. Volební kampaň začíná nejdříve osm týdnů přede dnem konání voleb.
2. Volební kampaně sestávají z výzvy voličům, aby hlasovali ve volbách do Evropského parlamentu prostřednictvím tištěných nebo digitálních materiálů a dalších formátů veřejné komunikace, mediální reklamy a veřejných akcí. Volební materiály obsahují logo a odkaz na volební manifest či program evropského volebního subjektu, k němuž je vnitrostátní politická strana přidružena.
3. Volební materiály musí být přístupné osobám se zdravotním postižením.

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013 ze dne 20. listopadu 2013 o evropské demografické statistice (Úř. věst. L 330, 10.12.2013, s. 39).

Úterý 3. května 2022

4. Ve vnitrostátních volebních obvodech jsou hlasovací lístky používány ve volbách do Evropského parlamentu jednotné, ve stejné míře zviditelňují jména, zkratky, symboly a loga vnitrostátních politických stran nebo vnitrostátních sdružení voličů, pokud existují, stejně jako jména, zkratky, symboly a loga evropských volebních subjektů, jsou-li k některému z nich přidruženy, a obsahují seznam jmen kandidátů a případně náhradníků v pořadí, v němž jsou uvedeni na příslušných kandidátních listinách.
5. Pravidla upravující doručování volebních materiálů voličům v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu jsou shodná s pravidly pro volby na celostátní, regionální a místní úrovni v daném členském státě.
6. Členské státy zajistí, aby při volební kampani v celounijním volebním obvodu měly evropské volební subjekty zajištěno stejné zacházení a příležitosti jako vnitrostátní strany a vnitrostátní sdružení voličů.
7. Členské státy zavedou evropské 48hodinové období volebního klidu přede dnem konání voleb, během něhož není dovoleno ptát se voličů na jejich volební záměry.

Článek 18

Kontaktní orgány

1. Každý členský stát určí kontaktní orgán, který bude příslušný pro výměnu údajů o voličích nezbytných pro sestavení evropského seznamu voličů v souladu s čl. 9 odst. 2 a o kandidátech se svými protějšky v ostatních členských státech a s Evropským volebním úřadem zřízeným v souladu s článkem 28.
2. Kontaktní orgán uvedený v odstavci 1 zahájí v souladu s platným právem Unie v oblasti ochrany osobních údajů předávání údajů uvedených v člancích 9 a 10 směrnice Rady 93/109/ES⁽¹⁰⁾ o občanech Unie, kteří byli zapsáni na vnitrostátní a evropský seznam voličů nebo kandidují v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky, těmto svým protějškům a Evropskému volebnímu úřadu nejpozději šest týdnů přede dnem konání voleb.

Článek 19

Den konání voleb

1. Volby do Evropského parlamentu se konají dne 9. května posledního roku volebního období podle článku 20 (dále jen „den konání voleb“).
2. Během otevírací doby volebních místností a později než půl hodiny před otevřením volebních místností je zakázána jakákoli politická činnost ve volebních místnostech nebo v jejich blízkosti, aniž je dotčena jakákoli činnost pořádaná na oslavu Dne Evropy v členských státech.
3. Volby ve všech členských státech skončí ve 21:00 místního času v den konání voleb. S ohledem na časový rozdíl se mohou v zámořských zemích a územích Unie volby do Evropského parlamentu konat dne 8. května posledního roku volebního období.
4. Členské státy zveřejňují oficiální i prozatímní výsledky svého sčítání hlasů až po skončení voleb podle odstavce 3 v tom členském státě, jehož voliči hlasují jako poslední.
5. Členské státy mohou vyhlásit den konání voleb za státní svátek.

Článek 20

Stanovení a zveřejnění volebních výsledků

1. Výsledky voleb v celounijním volebním obvodu a ve vnitrostátních volebních obvodech vyhláší, v tomto pořadí, Evropský volební úřad na základě informací poskytnutých kontaktními orgány.
2. Oficiální volební výsledky se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

⁽¹⁰⁾ Směrnice Rady 93/109/ES ze dne 6. prosince 1993, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky (Úř. věst. L 329, 30.12.1993, s. 34).

Úterý 3. května 2022

Článek 21

Parlamentní volební období a mandát

1. Pětileté období, na které jsou poslanci Evropského parlamentu zvoleni, začíná zahájením prvního zasedání po volbách (dále jen „volební období“).
2. Funkční období poslanců Evropského parlamentu začíná a končí současně s obdobím uvedeným v odstavci 1 (dále jen „mandát“).

Článek 22

Svolání Parlamentu

Krom povinnosti uvedené v článku 229 Smlouvy o fungování Evropské unie se Evropský parlament sejde, aniž by musel být svolán, první úterý po uplynutí lhůty jednoho měsíce ode dne konání voleb.

Článek 23

Ověřování pověřovacích listin

Evropský parlament ověří pověřovací listiny poslanců Evropského parlamentu.

Přitom přihlíží k výsledkům oficiálně vyhlášeným členskými státy a Evropským volebním úřadem.

Článek 24

Neslučitelnost funkcí

1. Funkce poslance Evropského parlamentu je neslučitelná s funkcemi:
 - člena vlády členského státu,
 - poslance vnitrostátního nebo regionálního parlamentu či shromáždění s legislativními pravomocemi,
 - člena Evropské komise,
 - soudce, generálního advokáta nebo tajemníka Soudního dvora Evropské unie,
 - člena výkonné rady Evropské centrální banky,
 - člena Účetního dvora,
 - evropského veřejného ochránce práv,
 - člena Evropského hospodářského a sociálního výboru,
 - člena Výboru regionů,
 - člena výborů nebo jiných subjektů vytvořených na základě Smlouvy o fungování Evropské unie nebo Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii za účelem správy finančních prostředků Unie nebo k provádění stálých přímých správních úkolů,
 - člena správní rady, řídicího výboru nebo zaměstnance Evropské investiční banky,
 - činného úředníka nebo zaměstnance orgánů a institucí Evropské unie nebo k ní připojených specializovaných subjektů nebo Evropské centrální banky.
2. Členské státy mohou přijmout další vnitrostátní pravidla týkající se neslučitelnosti s funkcí poslance Evropského parlamentu.
3. Poslanci Evropského parlamentu, na které se v průběhu volebního období začnou vztahovat odstavce 1 a 2, jsou nahrazeni v souladu s článkem 27.

Úterý 3. května 2022

Článek 25

Vnější parlamentní činnost

Po zvolení určí poslanci Evropského parlamentu obec a případně region v členském státě, v němž mají bydliště, z nichž budou vykonávat vnější parlamentní činnost.

Článek 26

Osobní a nezávislé hlasování

1. Poslanci Evropského parlamentu hlasují jednotlivě a osobně. Nejsou vázáni žádnými pokyny a mandát, který obdrží, není vázaný.
2. Poslanci Evropského parlamentu požívají výsad a imunit podle Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a to od okamžiku, kdy je oficiálně vyhlášeno jejich zvolení do Evropského parlamentu.

Článek 27

Uvolnění funkce

1. Mandát se uvolní zánikem mandátu poslance Evropského parlamentu v případě jeho odstoupení či úmrtí, nebo pokud je mandátu zbaven.
2. Pokud poslanec Evropského parlamentu zvolený v celounijním volebním obvodu zemře, odstoupí nebo je zbaven mandátu, předseda Evropského parlamentu o tom neprodleně informuje Evropský volební úřad.

Uvolněný mandát se obsadí dalším kandidátem na kandidátní listině, na níž byl původně zvolen poslanec, který zemřel, odstoupil nebo byl zbaven mandátu.

3. S výhradou jiných ustanovení tohoto nařízení stanoví každý členský stát vhodné postupy pro obsazení mandátu, který se uvolní během daného volebního období, na zbytek tohoto období.
4. Jestliže právní předpisy členského státu výslovně stanoví možnost zbavení poslance Evropského parlamentu mandátu, zaniká jeho mandát podle uvedených právních předpisů. Příslušné vnitrostátní orgány o tom uvědomí Evropský parlament.
5. Uvolní-li se mandát odstoupením nebo úmrtím, uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně příslušné orgány dotčeného členského státu a Evropský volební úřad.

6. Pokud Parlament vyhlásí uvolnění mandátu poslance zvoleného v celounijním volebním obvodu, informuje o tom předseda Parlamentu Evropský volební úřad a vyzve jej, aby tento mandát neprodleně obsadil na zbytek funkčního období.

Uvolněný mandát poslance Evropského parlamentu zvoleného v celounijním volebním obvodu je obsazen následujícím kandidátem v pořadí na příslušné listině.

7. Parlament může na žádost dotčeného poslance a po dohodě s dotčeným členským státem nebo Evropským volebním úřadem navrhnout dočasné nahrazení příslušného poslance v souvislosti s mateřskou, otcovskou nebo rodičovskou dovolenou nebo závažným onemocněním.

Pokud se mandát dočasně uvolní z některého z důvodů uvedených v prvním pododstavci, je dotčený poslanec dočasně nahrazen na dobu šestnácti týdnů dalším kandidátem na příslušné listině, který se může rozhodnout, zda mandát dočasně obsadí, či nikoli. Odmítnutí obsadit uvolněný mandát nemá za následek ztrátu místa na příslušném seznamu pro budoucí uvolněné mandáty. Uvedené období šestnácti týdnů může být prodlouženo.

Úterý 3. května 2022

Článek 28

Evropský volební úřad

1. Zřizuje se Evropský volební úřad (dále jen „Evropský volební úřad“) s cílem:
 - a) zajistit řádné provádění tohoto nařízení a vést a monitorovat volební proces v celounijním volebním obvodu;
 - b) vymezit postup pro stížnosti podle čl. 10 odst. 2, pokud jde o celounijní volební obvod;
 - c) vykonávat všechny funkce související s volebním procesem v celounijním volebním obvodu a udržovat styk s kontaktními orgány uvedenými v článku 18;
 - d) ověřovat, zda evropské volební subjekty splňují podmínky pro předkládání celounijních kandidátních listin podle článku 15;
 - e) spravovat evropský seznam voličů zavedený článkem 9;
 - f) vyhlášovat volební výsledky v souladu s článkem 20;
 - g) rozhodovat ve sporech, které vznikají s ohledem na ustanovení tohoto nařízení, s výjimkou sporů týkajících se ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž toto nařízení odkazuje.

Evropský volební úřad může rovněž poskytnout pomoc v případě obtíží týkajících se výkladu kandidátních listin předložených vnitrostátními orgány.

2. Evropský volební úřad je nezávislý a své úkoly vykonává v plném souladu s tímto nařízením.
3. Evropský volební úřad vyhlásí celounijní kandidátní listiny jedenáct týdnů přede dnem konání voleb.

Úřad zřídí a spravuje rejstřík různých kandidátních listin pro celounijní volební obvod předložených evropskými volebními subjekty. Informace uvedené v rejstříku se zveřejní.

Ve svých rozhodnutích úřad plně zohledňuje základní právo volit a být volen.

4. Každý členský stát jmenuje jednoho člena Evropského volebního úřadu vybraného z profesorů práva nebo politologie a dalších odborníků na volební systémy na základě jejich profesních kvalit a při respektování vyváženého zastoupení žen a mužů. Členové Evropského volebního úřadu volí v samostatných hlasováních prostou většinou jeho předsedu, místopředsedu a tajemníka. Evropský volební úřad usiluje o přijímání rozhodnutí na základě konsensu. Není-li možné přijmout rozhodnutí na základě konsensu, rozhodne Evropský volební úřad prostou většinou hlasů.

Všichni členové Evropského volebního úřadu vykonávají svou funkci nezávisle. Nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádného orgánu nebo vlády ani od jiné instituce či subjektu. Nesmějí být poslanci ani bývalými poslanci Evropského parlamentu, vnitrostátních parlamentů ani členy vlád členských států. Mimoto nesmějí zastávat žádnou volenou funkci ani být současným či bývalým úředníkem či jiným zaměstnancem orgánu Unie nebo evropské politické strany, evropského sdružení voličů nebo evropské politické nadace.

Členové úřadu jsou jmenováni na pětileté období, které může být jednou prodlouženo.

5. Evropský volební úřad je zastupován svým předsedou, který zajišťuje provádění veškerých rozhodnutí Úřadu jeho jménem.

Předseda Evropského volebního úřadu se zdrží jednání, které je neslučitelné s povahou jeho povinností.

Pokud člen Evropského volebního úřadu, včetně jeho předsedy, přestane splňovat podmínky požadované pro výkon jeho povinností, může být odvolán hlasem nejméně tří pětín členů Evropského volebního úřadu, a to na základě zprávy uvádějící odůvodnění návrhu na odvolání.

Úterý 3. května 2022

Pětileté funkční období Evropského volebního úřadu začíná dva a půl roku po začátku volebního období Parlamentu. První mandát Evropského volebního úřadu začíná co nejdříve po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Místo uvolněné v Evropském volebním úřadu z důvodu odstoupení, odchodu do důchodu, odvolání nebo úmrtí člena se obsadí stejným postupem jako při původním jmenování.

6. Evropský volební úřad má právní subjektivitu a disponuje nezbytnými kancelářskými prostorami, pracovníky, službami a administrativní podporou, které mu umožňují vykonávat své úkoly.

7. Evropský volební úřad předloží Evropskému parlamentu do devíti měsíců od konání evropských voleb zprávu o organizaci evropských voleb a o provádění tohoto nařízení a plnění jeho cílů.

8. Náklady Evropského volebního úřadu, včetně odměn jeho členů, jsou financovány z prostředků souhrnného rozpočtu Unie.

Tyto rozpočtové prostředky musí dostačovat k zajištění plného a nezávislého fungování Evropského volebního úřadu. Předseda Evropského volebního úřadu předloží Evropskému parlamentu návrh rozpočtového plánu tohoto úřadu a tento plán se zveřejní. Povinnostmi schvalující osoby ve vztahu k uvedeným prostředkům pověří Evropský parlament předsedu Evropského volebního úřadu.

Článek 29

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 30

Zrušení

1. Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, který je přílohou rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom, se zrušuje.
2. Odkazy na zrušený akt se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 31

Ustanovení o přezkumu

Evropský parlament nejpozději jeden rok po každých evropských volbách předloží po konzultaci s Evropským volebním úřadem zprávu o celkovém fungování tohoto nařízení, kterou případně doplní legislativním návrhem na jeho změnu.

Článek 32

Vstup v platnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po jeho schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními požadavky.
 2. Členské státy oznámí generálnímu sekretariátu Rady dokončení svých vnitrostátních postupů.
-

Úterý 3. května 2022

PŘÍLOHA I

TABULKA – 27 ČLENSKÝCH STÁTŮ EU ROZDĚLENÝCH DO KATEGORIÍ PODLE POČTU OBYVATEL

Kategorie	Členský stát	Celk. obyvatelé
Skupina A (37,9 milionu – 83,1 milionu)	Německo	83 166 711
	Francie	67 320 216
	Itálie	59 641 488
	Španělsko	47 332 614
	Polsko	37 958 138
Skupina B (6,9 milionu – 19,3 milionu)	Rumunsko	19 328 838
	Nizozemsko	17 407 585
	Belgie	11 522 440
	Řecko	10 718 565
	Česko	10 693 939
	Švédsko	10 327 589
	Portugalsko	10 295 909
	Maďarsko	9 769 526
	Rakousko	8 901 064
	Bulharsko	6 951 482

Úterý 3. května 2022

Kategorie	Členský stát	Celk. obyvatelé
Skupina C (0,5 milionu – 5,8 milionu)	Dánsko	5 822 763
	Finsko	5 525 292
	Slovensko	5 457 873
	Irsko	4 964 440
	Chorvatsko	4 058 165
	Litva	2 794 090
	Slovinsko	2 095 861
	Lotyšsko	1 907 675
	Estonsko	1 328 976
	Kypr	888 005
	Lucembursko	626 108
	Malta	514 564

Zdroj: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>

Úterý 3. května 2022

PŘÍLOHA II

Praktický příklad celounijní listiny za použití tří kategorií členských států s 28 mandáty.

A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12 jsou příklady kandidátů z členských států rozdělených do kategorií podle počtu obyvatel

Příklad celounijní listiny		
Oddíly	Pořadí	Kandidáti z:
Oddíl 1	1	A1
	2	B7
	3	C7
Oddíl 2	4	B10
	5	C5
	6	A3
Oddíl 3	7	A2
	8	C3
	9	B7
Oddíl 4	10	B5
	11	C3
	12	A4
Oddíl 5	13	A5
	14	C12
	15	B9
Oddíl 6	16	A4
	17	A2
	18	B2
Oddíl 7	19	B3
	20	A1
	21	B8

Úterý 3. května 2022

Příklad celounijní listiny		
Oddíly	Pořadí	Kandidáti z:
Oddíl 8	22	C1
	23	C2
	24	B4
Oddíl 9	25	A5
	26	C8
	27	B1
Oddíl 10	28	B7

Úterý 3. května 2022

PŘÍLOHA III

Praktický příklad – D'Hondtova metoda

Praktický příklad: Ve volebním obvodě, v němž se volí 5 poslanců, byl odevzdán 1 000 000 platných hlasů.

A (350 000 hlasů), B (300 000 hlasů), C (150 000 hlasů), D (100 000 hlasů), E (70 000 hlasů), F (30 000 hlasů)

Rozdělení	1	2	3	4	5
A	350 000	175 000	116 666	87 500	70 000
B	300 000	150 000	100 000	75 000	60 000
C	150 000	75 000	50 000	37 500	30 000
D	100 000	50 000	33 333	25 000	20 000
E	70 000	35 000	23 333	17 500	14 000
F	30 000	15 000	10 000	7 500	6 000

A tudíž obdrží 2 mandáty, B obdrží 2 mandáty a C obdrží 1 mandát.
